

עירובין סה: (ש3) עד סז. (של מהסוף)

ביאורי מושגים

חכמים נחלקו (עה). כיצד משפיעים בני החצר הפנימית על החצר החיצונית:
חכמים בתראי: הם אינם נחשבים דיירים - לכן החיצונית מותרת בלי כל קשר למה שקורה בפנימית (בתנאי כמובן שהחיצונית עירבה לעצמה)
ר' עקיבא: הם דיירים לכל דבר ועניין - לכן החיצונית אסורה בלי כל קשר למה שקורה בפנימית (אלא אם כן שתי החצרות עירבו זו עם זו).
ת"ק: יש להם זכות מוגבלת - הם מקרינים את מעמדה של הפנימית אל החיצונית: כשהפנימית אסורה (כיוון שלא עירבו או כיוון שיש שם גוי) - החיצונית אסורה. כשהפנימית מותרת (כיוון שעירבו או כיוון שיש שם רק דייר אחד) - החיצונית מותרת.

החצר הפנימית

החצר החיצונית

רשות הרבים

חצר פנימית וחצר חיצונית (עיין ביאור מושגים)

גוי ויהודים

גוי ויהודי בפנימית ויהודי בחיצונית: הפנימית מותרת בטלטול (כיוון שפוסקים כראב"י - שיהודי אחד לא נאסר בגוי). החיצונית אסורה בטלטול (כיוון שפוסקים כר"ע - שהפנימית אוסרת את החיצונית).
יהודי בפנימית ויהודי וגוי בחיצונית: הפנימית מותרת בטלטול (פשוט - יש שם רק אדם אחד). החיצונית אסורה בטלטול (הגזרה על גוי ושני יהודים תקפה גם במקרה כזה).

ביטול רשות

חצר שלמה שהתבטלה לחצר שלמה:
מועיל תמיד.

בית בודד שהתבטל לשתי החצרות (שעירבו ביניהם):
ר' יוחנן ושמואל לפי אב"י: מועיל תמיד.
שמואל לפי רבא: מועיל רק בתנאי ש: 1. העירוב נמצא בפנימית, 2. הבית שלא עירב וצריך לבטל הוא בחיצונית - (ואז אנשי הפנימית יכולים 'לסגור את הדלת' בפני אנשי החצר החיצונית שביטלו להם את רשותם).

כשאחד מהפנימית שכח לערב:
 לפי ר"א (הסובר שאין צורך לבטל לכל אחד לחוד): הוא יכול להתבטל לפנימית והחיצונית תותר ממילא.
 לפי חכמים (הסוברים שצריך לבטל לכל אחד לחוד): הוא אינו יכול להתבטל בפני החיצונית (לא ניתן להתבטל לחצר אחרת).
 רבא שהתייחס רק למקרה של שהבית שלא עירב היה מהחיצונית סבר כשיטת חכמים.

שתי חצרות הפתוחות לרה"ר ופתוחות ביניהם

לא עירבו - כל חצר מותרת לעצמה (לכל אחת יש פתח עצמאי ולכן הן אינן אוסרות אחת על השניה).
עירבו - מותרות אחת בשניה.
ביטלה אחת החצרות את רשותה בפני החצר השניה - ר' יוחנן: מועיל, שמואל: לא מועיל

חצר א'

חצר ב'

רשות הרבים

ר' יוחנן קבע שב3 תחומים אחרים השכרה דומה לעירוב:

1. ניתן לשכור אף בפחות משווה פרוטה (כמו בעירוב),
2. שכירו ולקיטו יכול להשכיר (כפי שהוא יכול לערב),
3. אחד יכול להשכיר בשם 5 דיירים (כמו בעירוב).

הערה על שלב א':

עירוב - לא ניתן לבצע באמצע שבת,
ביטול - ניתן לבצע באמצע שבת,

ר' יוחנן: לעניין זה שכירה דומה לביטול (ולא לעירוב) ולכן ניתן לבצעה בשבת.

גוי שהגיע באמצע שבת לחצר של שני יהודים

ר' יוחנן התיר את החצר בעזרת שני שלבים:

שלב א': ישכרו מהגוי את רשותו (בשבת!)

שלב ב': יבטל אחד היהודים את רשותו לחברו.

הערה על שלב ב':

שמואל חלק על ר' יוחנן וסבר שבמקרה כזה ביטול לא יועיל (שמואל סבר שביטול בשבת מועיל רק במקום שבו עירוב היה מועיל בערב שבת. אם בערב שבת עירוב לא היה מועיל - לא יועיל ביטול).

תשובותיו של רב ששת לרב חסדא:

1. שני בתים בשני צידי רה"ר, שהוקפו במחיצה באמצע השבת - לא יכולים לבטל רשות אחד לשני.

2. נכרי שמת באמצע השבת -

רב ששת: גם שמואל שאוסר כשהגוי בחיים, מתיר במותו לבטל רשות אחד לשני. רב המנונא: כמחלוקת בחייו כך מחלוקת במותו.

גם ר' יוחנן שמתיר בשתי חצרות הסמוכות זו לזו - מודה כאן שלא ניתן לבטל (כיוון שכאן לא יכלו לערב בערב שבת).

טעמו של רב ששת:

כשהגוי חי - צריך גם להשכיר וגם לבטל. במותו - צריך רק ביטול.

בית מושכר

ר' אפס: אם השוכר לא נמצא, ניתן לשכור מהמשכיר חלק מהבית לעניין עירוב.